

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту і маркетингу



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій

(назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки	доктор філософії
галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
освітньо-наукова програма	Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова
статус дисципліни	дисципліна загальної підготовки

Форма навчання денна, вечірня, заочна

Навчальний рік 2024 – 2025

Семестр II

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова навчання українська

Форма підсумкового контролю залік

Розробник:

Тарасюк Михайло Вікторович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту і маркетингу КНЛУ.

Рецензенти:

Шатіло Володимир Анатолійович, доктор юридичних наук, доцент, Заслужений юрист України, завідувач кафедри права КНЛУ.

Новікова Наталія Леонідівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Державного торговельно-економічного університету.

Схвалено на засіданні кафедри менеджменту і маркетингу КНЛУ, протокол № 29 від 28 червня 2024 р.

Завідувач кафедри



Михайло ТАРАСЮК

Схвалено на засіданні вченої ради університету, протокол № 2 від «26» серпня 2024 р.

Голова вченої ради



Роман ВАСЬКО

1. Мета вивчення дисципліни:

формування у здобувачів ступеня вищої освіти «доктор філософії» компетентностей сфери комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, як результатів проведених наукових досліджень, організації та проведення трансферу технологій на основі засвоєння теоретичних знань та здобуття практичних навичок щодо механізму проведення та організаційно-правового забезпечення комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок, застосування специфічних методів та інструментів комерціалізації та трансферу технологій, а також набуття знань щодо планування, організації та контролю проектів з комерціалізації нових знань.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	10 год.	4 год.
семінарські заняття	20 год.	6 год.
практичні заняття	–	–
консультації	–	–
самостійна робота	60 год.	80 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

3.1. *Знати*: сутність інтелектуальної діяльності, її науково-дослідні результати; основи нормативно-правового регулювання відносин в науково-дослідній сфері та сфері інтелектуальної власності; підходи до оцінювання потенціалу результатів наукових досліджень та наукових проектів; основи регулювання цивільних правовідносин.

3.2. *Вміти*: ідентифікувати та застосовувати правові норми відповідно до предметної галузі; здійснювати класифікацію наукових досліджень та їх результатів як об'єктів інтелектуальної власності; використовувати сучасні інформаційні технології; аналізувати результати наукових досліджень; оцінювати вплив тенденцій в науці та практиці на науково-дослідну діяльність; використовувати різноманітні форми наукового та ділового спілкування.

Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні володіти знаннями в області методології і організації наукових досліджень, математики. Знання та навички, отримані в результаті вивчення даних дисциплін, створюють необхідну базу для вивчення дисципліни «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій» і мають високу ступінь кореляції з ними.

4. Анотація навчальної дисципліни.

Дисципліна «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій» належить до переліку дисциплін загальної підготовки аспіранта. Вона спрямована на поглиблення і систематизацію знань аспірантів щодо фундаментальних понять у сфері інтелектуальної власності; орієнтування у видах інтелектуальної власності, її розпізнавальних особливостях; основних теоретичних і методологічних засад процесу управління об'єктами інтелектуальної власності; економічної оцінки результатів наукових досліджень та прийняття обґрунтованих рішень, пов'язаних з інноваційною діяльністю, портфелем прав інтелектуальної власності, трансфером технологій.

Навчальна дисципліна включає два змістовних модуля. У першому модулі «Теоретичні засади відносин у сфері інтелектуальної власності та трансферу технологій» дається уявлення про інтелектуальну власність, зокрема її сутність, роль та значення у розвитку національної економіки; результати наукових досліджень з точки зору їх комерційного потенціалу; організаційний механізм комерціалізації наукових досліджень; національні та міжнародні інституції правової охорони інтелектуальної власності; ліцензування прав інтелектуальної власності; характеризується сутність ліцензування та види ліцензійних договорів; види ліцензій; принципи охорони комерційної

таємниці в Україні; *організаційно-правові аспекти трансферу технологій*: розглядаються способи комерціалізації (трансферу) результатів наукових досліджень; підходи до оцінки корисності результатів наукових досліджень; розробки проектів комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок.

У другому модулі «Економіка та управління об'єктами права інтелектуальної власності» розглядаються питання оцінки вартості результатів наукових розробок, як об'єктів права інтелектуальної власності, характеризується нормативно-правова база оцінки об'єктів права інтелектуальної власності; методичні засади оцінки майнових прав інтелектуальної власності; підходи, методи, оціночні процедури, що використовуються в ході оцінки майнових прав; *управління об'єктами права інтелектуальної власності та трансфером технологій*; характеризуються система управління трансфером технологій; етапи проектування трансферу технологій; сутність та види високотехнологічної продукції; сутність та основні етапи комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок.

5. Компетентності аспірантів, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій».

Компетентності аспірантів з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій» базуються на *інтегральній та загальних компетентностях, визначених освітньо-науковою програмою «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»* для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнофілологічних дисциплін (мовознавства, теорії літератури, перекладознавства, семіотики), історії їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології філологічних досліджень (мовознавчих, літературознавчих, перекладознавчих).

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї та нестандартні підходи до їх імплементації (креативність), абстрактно мислити, адаптуватися до нових умов і ситуацій, ставитися критично до власних наукових здобутків і надбань інших дослідників.

ЗК 7. Здатність на основі етичних міркувань спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки, прийоми та стратегії комунікації, мотивувати аудиторію рухатись до спільної мети в роботі вітчизняних і міжнародних науково-дослідницьких колективів у контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України.

ЗК 11. Здатність планувати, розробляти критерії та обирати інструменти оцінювання наукових проектів та керувати ними, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, готувати запит на видачу документів, що засвідчують право автора і реєструвати права інтелектуальної власності.

**Матриця відповідності компетентностей, визначених навчальною дисципліною
(освітнім компонентом) «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій»
компетентностям, визначеним освітньо-науковою програмою**

Компетентності, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом)	Програмні компетентності			
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності		
		ЗК 5	ЗК 7	ЗК 11
1. Розуміти сутність інтелектуальної роботи та ідентифікувати її результати у науково-дослідній сфері.	+	+		+
2. Знати основні правові норми, що регулюють відносини в науково-дослідній сфері та у сфері інтелектуальної власності.	+	+		+
3. Знати основні методи до оцінювання наукового потенціалу результатів інтелектуальної діяльності (результатів наукових досліджень, розробок).	+			+
4. Орієнтуватися в основних видах угод про трансфер результатів наукових досліджень, ліцензій на право використання об'єктів інтелектуальної власності.	+	+		+
5. Генерувати нові ідеї та нестандартні підходи до їх імплементації (креативність), абстрактно мислити, адаптуватися до нових умов і ситуацій, ставитися критично до власних наукових здобутків і надбань інших дослідників.	+	+		
6. Спілкуватися на основі етичних міркувань з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки, прийоми та стратегії комунікації, мотивувати аудиторію рухатись до спільної мети в роботі вітчизняних і міжнародних науково-дослідницьких колективів у контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України.			+	
7. Планувати, розробляти критерії та обирати інструменти оцінювання наукових проєктів та керувати ними, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, готувати запит на видачу документів, що засвідчують право автора і реєструвати права інтелектуальної власності.				+

6. Результати навчання аспірантів з дисципліни (освітнього компонента) «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій».

Результати навчання аспірантів з дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-науковою програмою «Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова»:

ПРН 9. Планувати, ініціювати, організовувати й здійснювати розробку дослідницько-інноваційних проєктів, організовувати роботу вітчизняних і міжнародних науково-дослідницьких колективів у контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України.

ПРН 10. Аналізувати, коректно тлумачити та адекватно застосовувати норми і положення, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності.

ПРН 16. Оцінювати власну наукову і професійну діяльність, обирати і втілювати стратегії саморозвитку та самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності.

Таблиця 2

**Матриця відповідності результатів навчання з дисципліни
(освітнього компонента) «Комерціалізація інтелектуальної власності
та трансфер технологій»
програмним результатам навчання, визначених освітньо-науковою програмою**

Результати навчання з дисципліни (освітнього компонента)	Програмні результати навчання		
	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 16
1. Застосовувати норми українського та міжнародного законодавства, що регулює правовідносини у сфері інтелектуальної власності.		+	
2. Здійснювати ідентифікацію та класифікацію об'єктів права інтелектуальної власності.	+		
3. Ідентифікувати ендогенні та екзогенні фактори на вартість об'єкту права інтелектуальної власності у процесі започаткування, оцінювання, обґрунтування та розроблення інноваційних проєктів та проєктів трансферу результатів наукових досліджень.	+		
4. Аналітично оцінювати результати науково-дослідної діяльності економічними методами та інструментами.			+
5. Використовувати сучасні інформаційні технології в процесі розробки та трансферу об'єктів права інтелектуальної власності.		+	
6. Організувати та проводити комунікативні заходи в процесі розробки інноваційного продукту та трансферу технологій.	+		+

7. Відповідність програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій».

Таблиця 3

**Матриця відповідності програмних результатів навчання,
методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни
(освітнього компонента) «Комерціалізація інтелектуальної власності
та трансфер технологій»**

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 9. Планувати, ініціювати, організувати й здійснювати розробку дослідницько-інноваційних проєктів, організувати роботу вітчизняних і міжнародних науково-дослідницьких колективів у контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України.	<i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.	Індивідуальне і групове опитування. Експрес-контроль.
ПРН 10. Аналізувати, коректно тлумачити та адекватно застосовувати норми і положення, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності.	<i>Технологія особистісно орієнтованого навчання</i>	Оцінювання роботи аспірантів в групах.
ПРН 16. Оцінювати власну наукову і професійну діяльність, обирати і втілювати стратегії саморозвитку та самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності.	<i>Методи інтерактивного (комунікативного) і проблемного навчання</i> <i>Методи навчання:</i> •групова дискусія,	Оцінювання індивідуальних завдань аспірантів. Тематичне тестування.

	<ul style="list-style-type: none"> • ділові ігри, що імітують досліджувані процеси, • ситуаційний аналіз (кейс-метод), дослідження ситуації професійної взаємодії з використанням різних методів (аналіз нормативних актів, спостережень, інтерв'ю), презентація результатів виконаних досліджень. <p><i>Індивідуальні завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • творчі завдання з проблем комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, • розрахункові задачі та вправи. 	<p>Модульна контрольна робота. Залік.</p>
--	--	---

8. Система оцінювання результатів навчання

Контроль результатів навчання аспіранта з дисципліна «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій» здійснюється у формі *вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю*. Механізм і критерії оцінювання оприлюднюються кафедрою менеджменту і маркетингу на своєму сайті та інформаційному стенді та доводяться до відома аспірантів до початку навчального року.

Вхідний контроль застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань аспірантів і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль успішності аспірантів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта. Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспірантів здійснюється *за накопичувальною системою*.

**Система оцінювання результатів навчання аспірантів
з дисципліни «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій»**

Види навчальної діяльності аспіранта	Аудиторна навчальна робота аспіранта					Самостійна навчальна робота аспіранта		Модульна контрольна робота
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Творче завдання	Ситуаційний аналіз (кейс-метод)	
Максимальна кількість балів	5	5	5	5	5	15	10	50

Модульний контроль. Семестровому контролю з навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій» передую написання аспірантами модульної контрольної роботи.

**Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни
«Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій»**

Модульна контрольна робота включає 2 завдання, з яких кожне оцінюється за наступними критеріями. Відповідь на кожне завдання модульної контрольної роботи оцінюється за 25-бальною шкалою.

23-25 балів виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання завдання.

18-22 бали виставляються за умови, що відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

15-17 балів виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки в розкритті проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

14 балів і менше виставляється за умови відсутності вичерпаної відповіді на питання, наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань аспіранта.

Виконане завдання має включати такі складники: обґрунтування актуальності, викладення змісту, висновки.

Максимальна кількість балів за виконану МКР становить 50.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання аспірантів на завершальному етапі вивчення дисципліни.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота аспіранта 2. Модульна контрольна робота (МКР) 3. Залік	50 50

Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором з наукової роботи.

Якщо аспіранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми терміни відпрацювання аспірантами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра менеджменту і маркетингу та доводить до відома аспірантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Комерціалізація інтелектуальної власності та трансфер технологій» проводиться у формі *заліку* за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік.

Якщо аспірант на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою “не зараховано”, то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про залік” викладач виставляє:

- оцінку за залік за національною шкалою (“зараховано”);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу аспіранта з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E).

В Індивідуальний навчальний план аспірант записує точну назву дисципліни (аббревіатури не допускаються), кількість годин і кредитів, підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою, кількість балів за 100-бальною шкалою і оцінку за шкалою ЄКТС.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна / вечірня форма				Заочна форма			
		Ра- зом	у тому числі			Ра- зом	у тому числі		
			лек- ції	семінар- ські / практич- ні заняття	само- стійна робота		лек- ції	семінар- ські / практич- ні занят- тя	само- стійна робота
Модуль 1									
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади відносин у сфері інтелектуальної власності та трансферу технологій									
1.1.	<i>Інтелектуальна власність: сутність та механізм комерціалізації: сутність, роль та значення інтелектуальної власності у розвитку національної економіки; результати наукових досліджень та їх комерційних потенціал; організаційний механізм комерціалізації наукових досліджень; національні та міжнародні інституції правової охорони інтелектуальної власності.</i>	18	2	4	12	18	2		16
1.2.	<i>Ліцензування прав інтелектуальної власності: сутність ліцензування та види ліцензійних договорів; ліцензії: сутність та види; охорона комерційної таємниці в Україні.</i>	18	2	4	6	18		2	16
1.3.	<i>Організаційно-правові аспекти трансферу технологій: способи комерціалізації (трансферу) результатів наукових досліджень та їх характеристика; оцінка корисності результатів наукових досліджень; проекти комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок.</i>	18	2	4	6	18		2	16
Змістовий модуль 2. Економіка та управління об'єктами права інтелектуальної власності									
2.1.	<i>Оцінка вартості результатів наукових розробок, як об'єктів права інтелектуальної власності: характеристика нормативно-правової бази оцінки об'єктів права інтелектуальної власності; методичні засади оцінки майнових прав інтелектуальної власності; підходи, методи, оціночні процедури, що використовуються в ході оцінки майнових прав.</i>	18	2	4	6	18	2		16

2.2	Управління об'єктами права інтелектуальної власності та менеджмент наукових проєктів: система управління трансфером технологій; етапи проектування трансферу технологій; сутність та види високотехнологічної продукції; сутність та основні етапи комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок; планування, організації, керування та контролю наукових проєктів.	18	2	4	6	18		2	16
	Усього годин	90	10	20	60	90	4	6	80

10. Рекомендована література (у тому числі Інтернет ресурси)

Нормативно-правові акти:

1. Верховна Рада України. (1996). Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141 із наступними змінами.
2. Верховна Рада України. (2003). Цивільний Кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст. 356 із наступними змінами.
3. Верховна Рада України. (1994). Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 7, ст. 32 із наступними змінами.
4. Верховна Рада України. (2020). Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності». Закон України від 16 червня 2020 року № 703-ІХ.
5. Верховна Рада України. (1994). Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 7, ст. 32 із наступними змінами.
6. Верховна Рада України. (2022). Закон України «Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності під час дії воєнного стану, введеного у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України». Голос України, 2022, від 12.04.2022 - № 84.
7. Верховна Рада України. (1994). Закон України «Про авторське право і суміжні права». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 13, ст. 64 із наступними змінами.

Основна:

1. Дахно, І. І., Алієва-Барановська, В. М., & Комарова, А. О. (2018). Інтелектуальна власність-2 (навч. посіб.). Київ: Центр учбової літератури.
2. Дергачова, В. В., & Пермінова, С. О. (2015). Інтелектуальна власність (навч. посіб.). Київ: НТУУ "КПІ".
3. Аксютіна, А. В., та ін. (Уклад.). (2021). Збірник нормативно-правових актів у сфері правового регулювання інтелектуальної власності Україні (темат. добірка). Дніпро: Біла К. О.
4. Кузьмін, О. Є., та ін. (2021). Інтелектуальна власність: економіко-правові та міжнародні аспекти: практикум (навч. посіб.). Львів: Растр-7.
5. Дудар, З. В., та ін. (2021). Інтелектуальна власність (навч. посіб.). Харків: ХНУРЕ.
6. Ніколайчук, Л. Г., & Демидчук, Л. Б. (Уклад.). (2018). Інтелектуальна власність (навч. посіб., 2-ге вид., перероб. та допов.). Львів: Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту.
7. Аксютіна, А. В., та ін. (2018). Інтелектуальна власність (навч. посіб. для студентів ВНЗ). Дніпро: ДДУВС.

8. Мартинюк, В. П., та ін. (2015). Інтелектуальна власність (навч. посіб. для студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації). Тернопіль: ТНЕУ.
9. Васильців, Т. Г., та ін. (2015). Інтелектуальна власність (навч. посіб.). Львів: Вид-во Львів. комерц. акад.
10. Капінос, М. М., Лерантович, Е. Т., & Солощук, М. М. (2016). Інтелектуальна власність (підруч. для студентів ВНЗ). Харків: НТУ "ХПІ".
11. Капіца, Ю. М., Шахбазян, К. С., Махновський, Д. С., & Хоменко, І. І. (2023). Трансфер технологій та охорона інтелектуальної власності в наукових установах. Київ: Центр інтелектуальної власності та передачі технологій НАН України.
12. Коваль, І. Ф. (2018). Комерціалізація прав інтелектуальної власності (навч. посіб.). Київ: Юрінком Інтер.
13. Нікітчина, С. О. (2014). Інтелектуальна власність (навч. посіб.). Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельниц. ун-т.
14. Семків, В. О., & Шандра, Р. С. (2015). Інтелектуальна власність (підруч. для студентів неюрид. ф-тів). Львів: Галицький друкар.
15. Сергієнко, В. В., & Коршакова, О. М. (2016). Інтелектуальна власність (навч. посіб.). Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
16. Сисоєв, Ю. О., & Широкий, Ю. В. (2020). Інтелектуальна власність (навч. посіб.). Харків: ХАІ.
17. Butler, J. S., & Gibson, D. V. (Eds.). (2023). *Global Perspectives on Technology Transfer and Commercialization: Building Innovative Ecosystems*. Edward Elgar Publishing.
18. Mochly-Rosen, D., & Grimes, K. (Eds.). (2023). *Technology Transfer and Commercialization*. Springer.

Додаткова:

1. Андрощук, Г. О. (2018). Інтелектуальна власність в національних інноваційних системах (монографія). Київ: Інтерсервіс.
2. Андрощук, Г. О., & Давимука, С. А. (2014). Інтелектуальна власність у науково-технічній сфері: методи та принципи вартісної оцінки (монографія). Київ: Парламентське видавництво.
3. Вірченко, В. В. (2018). Інтелектуальна власність: теоретичні витоки та економічні імперативи розвитку (монографія). Київ: Ліра-К.
4. Войтко, С. В., & Мікульонок, І. О. (2016). Інтелектуальна власність для економістів (навч. посіб. для студентів, які навчаються за екон. спец.). Київ: НТУУ "КПІ".
5. Аксютіна, А. В., та ін. (Уклад.). (2021). Збірник нормативно-правових актів у сфері правового регулювання інтелектуальної власності України (темат. добірка). Дніпро: Біла К. О.
6. Кузьмін, О. Є., та ін. (2021). Інтелектуальна власність: економіко-правові та міжнародні аспекти: практикум (навч. посіб.). Львів: Растр-7.
7. Куцик, В. І., & Кліпкова, О. І. (2017). Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності креативних індустрій інноваційних систем розвитку (монографія). Львів: Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту.
8. Матвійчук, В. К., Чугаєнко, Ю. О., & Савенков, О. І. (2013). Інтелектуальна власність як джерело інноваційного розвитку національного господарства (монографія). Київ: ВНЗ "Національна академія управління".
9. Плахотнік, О. О., & Чернявська, І. М. (2019). Трансфер технологій. Практикум (навч. посіб.). Кам'янське: ДДТУ.
10. Перевалова, Л. В., та ін. (2018). Правова охорона та розпорядження правами інтелектуальної власності (навч.-метод. посіб. для студентів ден. та заоч. форм навчання за фахом "Інтелектуальна власність"). Харків: Панов А. М.
11. Романадзе, Л. Д., Цибульов, П. М., & Кулініч, О. О. (2016). Інтелектуальна власність (підруч. для студентів екон. спец.). Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС.
12. Сукач, М. К. (2018). Трансфер технологій (монографія). Київ: Компрінт.
13. Капіца, Ю. М., та ін. (Ред.). (2015). Трансфер технологій та охорона інтелектуальної власності в наукових установах = *Technology transfer and intellectual property protection in the research*

organisations (монографія). Київ: Центр інтелект. власності та передачі технологій НАН України.

14. Дмитриченко, М. Ф., та ін. (2015). Трансфер технологій – інноваційна складова розвитку науки (навч. посіб.). Київ: НТУ.
15. Хрідочкін, А. В., Дудін, Т. М., & Ломакіна, А. А. (2016). Інтелектуальна власність (слов.-довід., навч. посіб.). Дніпро: [б. в.].
16. Ganguli, P., & Jabade, S. (2024). Nanotechnology Intellectual Property Rights: Research, Design, and Commercialization. Perspectives in Nanotechnology.

11. Додаткові ресурси (за наявності):

Посилання на електронні ресурси (не тільки відкриті), на яких розміщено додаткову інформацію щодо дисципліни – приклади контрольних та екзаменаційних завдань, тематика рефератів, методичні вказівки з виконання самостійної роботи тощо).

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій	http://kno.rada.gov.ua/
Департамент розвитку сфери інтелектуальної власності Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України	https://me.gov.ua/
Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності»	https://ukrpatent.org/uk
Інтелектуальна власність (Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України)	https://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=bb27fb37-4305-4686-9ea0-995d1c10f028&tag=DerzhavnaSluzhbaIntelektualnoiVlasnosti
Всесвітня організація інтелектуальної власності	https://www.wipo.int/portal/ru/index.html
Європейське патентне відомство (European Patent Organisation)	https://www.epo.org/
Євразійське патентне відомство	https://www.eapo.org/ru/
Відомство з інтелектуальної власності ЄС	https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потреби).